

ЛІТО ПРИГОТУВАЛО НАМ І СПЕКУ, І ДОЩІ...

(Закінчення. Поч. на 1 стор.)

– Ми працюємо за методикою гідрометеослужби, за якою працює увесь світ, але залізниця має свою специфіку, яку враховано у вказівці “Про вдосконалення оповіщення дорожньою геофізичною станцією керівників служб, дирекцій залізничних перевезень, підрозділів Львівської залізниці про небезпечні та стихійні явища погоди” від 25.12.2012 – розповідає начальник дорожньої геофізичної станції служби колійного господарства Львівської залізниці Ярослав Городчук. – Зокрема оцінка характеру прояву явищ для народного господарства чи людей і для залізниці – дещо відрізняється за параметрами. Наприклад, телеграми з індексом “штормове попередження” ми надсилаємо телеграфом, дублюючи їх через “Lotus-Notes” та при необхідності СКЕДО для тих явищ погоди, які гідрометеослужба класифікує як стихійні із відповідними кількісними характеристиками. Прогнози щодо небезпечних явищ погоди передаються телеграфом з вказанням у заголовках найголовніших із них, адже кожен підрозділ залізниці має можливість щодня отримувати прогноз погоди: у верхній частині повідомлення подаються найбільш важливі очікувані гідрометеорологічні явища, потім відповідно йде прогноз на завтра та наступні чотири дні.

– Чи йдеться виключно про підрозділи служби колійного господарства?

– Ні, інформування про погоду охоплена вся залізниця – щодня ми надсилаємо гідрометеорологічні повідомлення за допомогою внутрішньої електронної пошти Lotus-

Notes приблизно 650 адресатам, а більші підприємства своїми каналами розсилають цю інформацію у свої структурні підрозділи.

На службово-інформаційному сайті залізниці за адресою [Intranet http://10.3.102.17/meteo](http://10.3.102.17/meteo) розміщено метеорологічний бюлетень, на якому щодня до 14:00 оновлюється синоптична інформація, що містить комплекс показників. На інтернет-сторінці також є синоптична карта. Нині фахівці інформаційно-обчислювального центру завершують роботу над тим, щоб вона була інтерактивною, тобто відображала метеорологічні характеристики на метеостанціях.

– На який період об’єктивно можна зробити прогноз погоди?

– Здебільшого ми робимо короткострокові прогнози – на термін до трьох днів. Однак якщо синоптичні процеси стабільні, то можна зробити достовірний прогноз на термін до 10 днів і навіть більше, але якщо процеси дуже мінливі, то дати точний короткотривалий прогноз погоди інколи буває нелегко.

– Упродовж попередніх років природа була багатого на неприємні сюрпризи, що завдавали чимало клопотів залізниці і залізничникам. Чим це зумовлено?

– На фоні більш-менш стабільних процесів почастішали екстремальні явища, які раніше траплялися дуже рідко. Пригадуєте торішні грудневі хуртовини, січневі екстремальні ожеледі, коли контрасти температур у межах території нашої залізниці сягали 20 градусів, а в березні – небували снігопади, які побили всі рекорди за висотою покриву? Та найбільшу загрозу для території нашої залізниці становлять високі рівні води, що виникають після сильних і тривалих опадів дощу. Згадаймо руйнівні паводки 1998, 2001, 2008 і 2010 років. Раніше такі природні катаклізми траплялися раз на 30-50 років, а тепер їхня циклічність зростає у кілька разів. Можливо, за висотою рівнів вони не перевищували критичних історичних позначок, але були не-

далеко від піків.

Дорожня геофізична станція постійно моніторить синоптичну ситуацію, стараємося попереджувати всі стихійні явища, щоб залізниця завжди була заздалегідь готова до їхніх проявів. Чим швидше така інформація надійде в підрозділи, тим більше часу на підготовку, відповідно зростає ймовірність максимально швидко усунути наслідки негативних кліматичних явищ.

– Західна Європа досі потерпає від наслідків паводків. Чи треба остерігатися “великої води”, яка може “підняти” ріки на території України?

– На даний час такої загрози нема. Маємо приклад великих снігопадів у березні, які втім не призвели до різкого підйому рівнів води у річках, можливо, тому, що танення снігу не було підсилене рясними опадами дощу.

– Є чимало народних прикмет, що стосуються прогнозів погоди. Чи, на Вашу думку, варто брати їх нині до уваги?

– Як відомо, першими метеорологами ще з давніх часів були різні знахарі, шамани, мольфари. Вони впродовж тривалого часу спостерігали за погодними явищами і закономірностями, запам’ятовували їх і передавали від покоління до покоління. В українському фольклорі є багато прикмет, що стосуються прогнозу погоди. Одні реально працюють, інші – не завжди. Можливо, тому що змінилися природні процеси, які в наш час постійно зазнають значного негативного техногенного впливу, у тому числі в планетарному масштабі.

Попри це, багато прикмет, які народилися за тисячоліття спостережень, і досі є результативними. Наприклад, усі знають, що коли ластівки літають низько, то незабаром піде дощ? Або коли на “Мокія мокро” (24 травня) іде дощ, то ця прикмета віщує тривалий період із дощами.

Зауважу, що довгостроковий прогноз

погоди – це окрема наука, у якій свого часу творив дива видатний дослідник, вчений-енциклопедист Анатолій Дьяков (1911-1985). Уродженець теперішньої Кіровоградської області навчався на фізико-математичному факультеті Київського університету та на фізико-математичному відділенні Одеського інституту народної освіти. Опинившись у заслання у Кемеровській області у 1934 р. через необережність висловити правду про тодішню дійсність, Анатолій Дьяков усе подальше життя присвятив астрономії та метеорології. Він вважається основоположником геліометеорології – науки про залежність погоди від активності Сонця. Саме він виявив зв’язок між сонячною активністю і “діяльністю” циклонів та антициклонів на планеті – у них в принципі єдина хвильова теорія, тільки у різних масштабах. За власними спостереженнями Дьяков міг робити не лише довгострокові прогнози у районі, області чи країні, які справджувалися з точністю до 95 відсотків, а й у цілому світі з точністю приблизно 85 відсотків, надсилаючи телеграми урядам країн, де очікувались природні катаклізми. На жаль, він нікому не передав свої знання в повному обсязі, оскільки офіційні вчені дуже упереджено ставилися до провінційного науковця, не сприймаючи того факту, що звичайний метеоролог із глибини їх легко перевершує. До його думки прислухалися в цілому світі, його авторитет у царині метеорології визнавали японці, він був дійсним членом французької астрономічної академії.

– Розпочалося літо – сезон відпусток. Яким воно буде цього року?

– Ще раз наголошу, що наша станція не займається довгостроковими прогнозами. Оскільки у нас мала кількість працівників, дай Боже, встигати оперативною роботою займатися. Тому не з власних висновків, а узагальнюючи багато джерел, зокрема високу, як і минулого року, активність Сонця, а також більший, ніж зазвичай, вплив на нашу планету Місяця (“місячні” роки переважно є щедрими на вологу), можна сказати, що літо буде теплішим за норму, але із достатньою кількістю опадів, які випадатимуть нерівномірно, тобто варто очікувати сильних злив, грозової активності та шквалів. Ми вже бачимо, що і на початку року, і на початку літа опадів не бракувало.

Андрій ВЕЗДЕНКО

НОВИНИ ПІДПРИЄМСТВ

Нові перспективи нестандартного обладнання

Гортаючи каталог продукції, виготовленої на основі розробок власного конструкторського бюро, та видів ремонту, у якому загалом розміщено з півсотні позицій, важко собі уявити, що все це результат клопіткої фізичної і розумової праці невеличкої підрозділу служби локомотивного господарства Львівської залізниці – Івано-Франківських дорожніх механічних майстерень.

Це підприємство з часів колишнього СРСР було і досі залишається унікальним за профілем роботи, адже спеціалізується на виготовленні нестандартного обладнання для потреб залізниці. За період незалежності воно закріпило за собою статус монополіста на території України з випуску універсальних токарних верстатів типу А41 для обточування колісних пар тягового та моторвагонного рухомого складу без їх викочування. Нині фахівці механічних майстерень завершують роботу

над створенням нового вдосконаленого універсального верстата типу А41.

– До цієї розробки нас спонукали час і жорстка конкуренція, – розповідає начальник Івано-Франківських дорожніх механічних майстерень Олександр Калачинський. – Попередня модель верстата, створеного ще в 60-х роках минулого століття, вже морально застаріла, хоча й досі справно виконує свої функції у локомотивних та моторвагонних

депо. Крім того, ринок жорстко диктує свої умови – підприємства-конкуренти, зокрема зі сусідньої Росії, активно працюють над модернізацією цього обладнання.

Нова модель А41 нашого виробництва дозволить значно економити час, потрібний на обточування колісних пар без їх викочування, і полегшить роботу токарів, зробить її зручнішою, зокрема на зміну ручному керуванню прийде електроніка.

Основні вузли верстата впродовж минулого року пройшли успішне випробування на підприємствах локомотивного господарства залізниці. Тож у комплексі, за нормативними документами, до року часу готовий верстат працюватиме в режимі експериментальної експлуатації у локомотивному депо Львів-Захід.

Стратегічна перспектива новинки, за умови її успішної дослідної експлуатації, – поступове переоснащення підрозділів локомотивного господарства Укрзалізниці новими верстатами типу А41.

КРИМІНАЛЬНА ХРОНІКА

Торгував “колесами” поблизу колії

Працівники сектора з боротьби із незаконним обігом наркотиків лінійного відділу на станції Львів провели успішну операцію з виявлення факту незаконного збуту наркотичних засобів поблизу підземного переходу на зупиночній платформі станції Княгині Ольги (м. Львів), що проходить через залізничну колію.

За інформацією помічника зі зв’язків з громадськістю та ЗМІ начальника ЛВ на станції Львів Христини Романчук, зафіксовано два випадки, у яких 28-річний мешканець Львова незаконно збував наркотичні засоби громадянам. При наступній спробі вчинити злочинний намір наркоторговця затримали працівники транспортної міліції. Одну таблетку препарату “Суботекс” зловмисник пропонував покупцям за ціною 300-400 гривень.

Як згодом з’ясували правоохоронці, у 2003 році чоловік уже відбував покарання за пограбування, а у 2006 році був позбавлений волі за зберігання наркотичних засобів. Однак, вийшовши із в’язниці, громадянин Н. не зробив належних висновків та продовжив незаконні оборотки з наркотичними засобами.

Під час обшуку у помешканні затриманого виявлено і вилучено чотири фрагменти таблеток “Суботексу” та два паперові згортки, в яких зберігалася подрібнена речовина того ж “Суботексу”.

Громадянина Н. затримано за ст. 208 КПК України та обрано до нього запобіжний захід у вигляді утримання під вартою. На даний час він перебуває у Львівському слідчому ізоляторі. Стосовно затриманого розпочато кримінальне провадження за ознаками злочину, передбаченого ч.2 статті 307 Кримінального кодексу України (збут наркотичних засобів).

“Суботекс” – важкий наркотик, що належить до групи опіатів. Його використовують як медичний препарат для лікування наркозалежних. Якщо приймати “Суботекс” не в медичних цілях, ризик стати наркозалежним – дуже високий.